

Kombinerad eller separerad ledning när blandat?

En fastighetsägare till två fastigheter drabbades av översvämning 2003 i samband med ett större regnoväder tillsammans med flera hundra andra fastighetsägare. Fastighetsägaren yrkade om skadestånd med grund i att översvämningarna var en följd av bristande säkerhet i den allmänna VA-anläggningen. Fastighetsägaren menade att regnvatten uppblandat med spillvatten trängt upp via *separerad* spillvattenledning, vilket hade sin grund i felkopplingar och överströmning från dagvattenledningen som den allmänna VA-anläggningen svarade för. Området hade haft separerade spill- och dagvattenledningar sedan 1950-talet. Därför borde *strikt ansvar* gälla eftersom det inte får uppstå översvämning via en separerad spillvattenledning pga regnvatten. Men om VA-nämnden skulle anse att båda fastigheterna var anslutna till *kombinerade* ledningar så yrkade fastighetsägaren att ansvar förelåg hos VA-huvudmannen pga otillräcklig kapacitet i ledningsnätet vid översvämningstillfället samt eftersatt underhåll.

VA-huvudmannen nekade skadeståndsansvar i första hand med hänvisning till att fastigheterna ansågs vara anslutna till *kombinerat* avloppssystem samt att säkerheten i den allmänna VA-anläggningen var fullgod. Även om fastigheterna skulle uppfattas som anslutna till en separerad spillvattenledning så har avloppssystemet ursprungligen konstruerats som ett kombinerat system vilket över tid läggs om till ett nät med separerade spill- och dagvattenledningar. Detta leder till en blandning av kombinerat system och duplikatsystem under en övergångsperiod.

VA-nämnden konstaterade att dess bedömning låg i första hand på om fastigheterna skulle ses som anslutna till en separerad eller kombinerad spillvattenledning. Frågan var av betydelse eftersom olika säkerhetskrav gäller för de olika anläggningstyperna. De aktuella fastigheterna var rent fysiskt anslutna till separerade ledningar men avrinningsområdet i stort betraktades som försörjt av ett kombinerat system pga flera äldre fastigheter i andra delar av avrinningsområdet som enbart var anslutna till en kombinerad avloppsledning. I frågan hänvisade VA-nämnden till VAV P49 Källaröversvämningar, sid 54, uttalande enligt följande: *"Exploatering som sker utanför bebyggelsekärnan i en äldre tätort medför ofta att ett nytt ledningssystem anslutits till det befintliga. Det är inte ovanligt att nya duplikata system ansluts till det kombinerade. Därvid måste även det duplikata ledningsnätet betraktas som en del av ett kombinerat ledningsnät"*. VA-nämnden hade i tidigare rättspraxis tagit stöd i detta uttalande och dess slutsats i denna fråga blev att någon annan bedömning i detta fall förelåg inte, fastigheterna fick anses vara anslutna till en kombinerad spillvattenledning. Alltså skulle VA-huvudmannens ansvar bedömas utifrån en kombinerad spillvattenledning.

När det gällde frågan om den allmänna VA-anläggningen uppfyllde gällande funktionskrav och tillgodosåg skäligen anspråk på säkerhet bedömde VA-nämnden att VA-huvudmannen hade kunnat visa detta med sin utredning. Inte heller fanns det anledning att peka på eftersatt

underhåll i den allmänna VA-anläggningen som en belastning för VA-huvudmannen. Därmed fastställde VA-nämnden att fastighetsägarens skadeståndsyrkande inte skulle bifallas.

BVa 60, Va 12/04

Rita Lord